

Sarita i el seu home Paco.

Façana del Mas, ara en obres.

na era costum que familiars propers agarraren i es repartiren als orfes, però m'agüela, aleshores, va dir que si ens separàvem, després ja ni ens coneixeríem. Tot plegat, es va quedar mig any amb nosaltres i, a partir d'ahí, puix ja vaig prendre jo tota la responsabilitat. Només vaig poder, vaig tornar a obrir el molí d'oli i a treballar amb força la terra com encara ara estic fent. Després va vindre la guerra i en tornar d'ella vaig conèixer a la meua dona (Agustina Cucala Villalonga)...què com la vaig conèixer? Puix mira, t'ho explicaré perquè me'n recordo molt bé. Ella estava a la caseta de Blai i anava a vore son pare que feia una carbonera al Mas dels Calduch. Li vaig dir "vols que vaja a acompanyar-te?" I em va contestar: "Si vols vindre, vine, jo no t'he de portar".

Mentre Reinaldo contava açò, la seua dona Agustina movia el cap dient que sí.

- I aixina va començar tot. I no res, hem tingut una filla, Sarita, casada amb Paco, i dos néts, Paco Daniel i Reinaldo Lufs.

La faena. Diferències entre abans i ara.

- ...teníem menys terra i els conreus eren d'olives, ametles i una miqueta de blat. Ara tenim ametles, garrofes, olives, cirerers, hort per a casa, granges, etc. Ah!, i el molí d'oli, que va funcionar fins l'any 1.962. Teníem clients dels masos del voltant i també del poble.

Veig que estan fent obres. S'ha reformat moltes vegades el Mas?

- De primer va ser mon pare qui

va fer el molí. Després de comprar les parts als meus germans jo ja el vaig eixamplar dues cabironades pel costat i, més endavant, una altra cabironada per darrere. La bassa, les granges, etc. tot això ja ha sigut més recent.

A esta foto pots vore el Mas amb un generador eòlic que ens bastia d'energia. Era l'any 1.952. Molt poc després, el 1.955, ja vam tindre llum a casa. Respecte a l'aigua, abans l'agarràvem d'un pou, després de cisterna i ara de la que puja a Tírig.

Quin creu que és l'origen del nom del Mas?

- En este cas pareix que està prou clar. Abans este Mas es deia el Mas d'Escoí, pel cognom de mon pare. Però després ja va ser i és conegut com el Mas de Reinaldo, el meu nom.

Com veu el futur del Mas?

- A mi m'agrada molt viure al Mas. Això no vol dir que no vaja pel poble. Ara hi vaig més que mai, quatre dies per setmana m'assomo per la Llar del Jubilat. La meua filla, pel que hi veig, està també molt a gust ací i això em satisfà. I respecte als meus néts, està el gran, Paco Daniel, que és Llicenciat en Informàtica i treballa a la Universitat Politècnica de València com professor i investigador, que només té un dia lliure ja el tens ací. I Reinaldo Luís, el menut, que és Enginyer Tècnic Agrícola i treballa a una empresa privada, que només pot fa cap també al Mas. Veig assegurat el futur del Mas.

Reinaldo, home amable, curtit per tants anys de la dura faena del camp, va voler fer-me partícip d'al-

Bassa i façana.